

UITSPRAAK 21 - 444

Rapenburg 70
Postbus 9500
2300 RA Leiden
T 071 527 81 18

van het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden
inzake

het beroep van [naam], appellant

tegen

de examencommissie [X], verweerder

Procesverloop

Op 29 juli 2021 heeft verweerder een brief ontvangen van appelland waarin haar wordt verzocht de ter zitting bij het CBHO van 18 augustus 2016 gemaakte afspraak na te komen.

Bij besluit van 12 augustus 2021 heeft verweerder het verzoek van appelland afgewezen.

Op 25 augustus 2021 heeft appelland administratief beroep bij het College ingesteld.

Op 2 november 2021 heeft verweerder met appelland gesproken om te onderzoeken of een minnelijke schikking kon worden bereikt. Dit heeft niet tot een minnelijke schikking geleid.

Op 17 november 2021 heeft verweerder een verweerschrift ingediend.

Op 18 november 2021 heeft appelland een reactie op het verweerschrift ingediend.

Uitspraak
21-444
Blad 2/11

Bij brief van 22 november 2021, ontvangen per e-mail op 24 november 2021, heeft de gemachtigde van appellant een nader stuk ingediend en verzocht om proceskostenvergoeding.

Het beroep is behandeld op 1 december 2021 tijdens een (online) zitting van een kamer uit het College. Appellant heeft aan de zitting deelgenomen, vergezeld van zijn gemachtigde [naam].

Namens verweerder hebben [namen], respectievelijk voorzitter en ambtelijk secretaris van de examencommissie [X], en [naam], jurist [X], deelgenomen.

Overwegingen

1 – Feiten en omstandigheden

Op 18 augustus 2016 heeft de hoger beroepsprocedure gediend bij het College van Beroep voor het Hoger Onderwijs (zaaknummers 2016/148 en 2016/148.1). In het proces-verbaal van het verhandelde ter zitting is onder meer vastgesteld dat de voorzitter van de examencommissie heeft toegezegd dat appellant de kans krijgt om alsnog ná 31 augustus 2016 de tentamens voor de stof van de voormalige vakken [X] en [X] te maken om van het diploma voor de bacheloropleiding 2007 te behalen. De voorzitter van de examencommissie heeft daarbij te kennen gegeven dat in overleg met verzoeker data voor de tentamens zullen worden vastgesteld.

Bij besluit van 21 september 2016 (kenmerk EC 1617-26) heeft verweerder naar aanleiding van de zitting van 18 augustus 2016 bij het CBHO onder meer besloten om appellant nog één maal dispensatie te verlenen voor het verlopen van de geldigheid van zijn reeds behaalde tentamenresultaten, tot 31 juli 2017. Het voortgangstentamen en de Voortgangstoetsen vallen niet onder deze dispensatie. Als appellant op 31 juli 2017 nog niet heeft voldaan aan de eisen gesteld aan het behalen van het bachelordiploma [X] 2007, dan zal verweerder appellant geen verdere dispensatie van het verlopen van de geldigheid van de tentamens meer verlenen. Het is daarna voor appellant dus niet meer mogelijk het bachelordiploma [X] 2007 te behalen. Om aan te tonen dat appellant voldoet aan

Uitspraak
21-444
Blad 3/11

de eisen gesteld aan het behalen van de tentamens van de voormalige vakken [X] en [X] moet appellant voldoen aan de tentameneisen van de huidige vakken (blokken) [X] en [X]. Appellant moet deze twee compensatoire tentamens met een voldoende afsluiten, voordat de dispensatie voor het verlopen van de geldigheid van de eerder behaalde tentamens verloopt (31 juli 2017). Daarna zijn de mogelijkheden tot het behalen van deze tentamens, en daarmee de mogelijkheden tot het behalen van het bachelordiploma [X] 2007 uitgeput. De examencommissie adviseert appellant om het blok “[X]” in het collegejaar 2016-2017 in zijn geheel te volgen alvorens het tentamen af te leggen. Als appellant dit tentamen met goed gevolg heeft afgelegd én als appellant heeft voldaan aan de eisen van de [X] op niveau vereist voor het bachelor examen, kan appellant verweerder verzoeken om vervroegd het tentamen [X] af te leggen. Verweerder adviseert appellant echter ook dit blok eerst in zijn geheel te volgen.

Op 1 november 2016 heeft appellant beroep bij het College ingesteld tegen het besluit van 21 september 2016 van verweerder.

Op 20 december 2016 heeft het College het beroep van appellant van 1 november 2016 (zaaknummer CBE 16-297) ongegrond verklaard.

Bij uitspraak van 28 juli 2017 (zaaknummer CBHO 2017/018) heeft het CBHO het beroep tegen de uitspraak van het College van 20 december 2016 ongegrond verklaard.

2 – Het standpunt van verweerder

Verweerder stelt zich op het standpunt dat het CBHO in juli 2017 reeds heeft geconcludeerd dat het College de beslissing van verweerder van 21 september 2016 op goede gronden in stand heeft gelaten. Hiermee is het besluit van 21 september 2016 onherroepelijk geworden. Appellant heeft verweerder verzocht terug te komen op die beschikking. Verweerder stelt vast dat de bijzondere omstandigheden waar appellant naar verwijst al in eerdere fases en bij de in het geding zijnde besluitvorming zijn meegewogen. Het bestreden besluit moet daarom worden opgevat als een afwijzing op grond van artikel 4:6 van de

Uitspraak
21-444
Blad 4/11

Algemene wet bestuursrecht (Awb), omdat er geen nieuwe feiten en omstandigheden zijn aangevoerd.

Verweerder verwijst naar jurisprudentie van het CBHO om aan te stippen dat er een einddatum moet zijn gekoppeld aan de geldigheid van behaalde onderwijseenheden. In de uitspraak van 19 juli 2017 (zaaknummer 2017-023) heeft het CBHO overwogen dat hoewel appellant heeft uitgelegd dat hij in schrijvende omstandigheden verkeerde en als gevolg daarvan een periode niet actief is geweest, verweerder, de examencommissie volgend, deze omstandigheden terecht niet doorslaggevend heeft geacht.

Verweerder heeft veel belang mogen hechten aan de verantwoordelijkheid die de examencommissie heeft bij de afgifte van diploma's, gezien het civiele effect dat aan zo'n diploma voor de opleiding [X] is verbonden. In de uitspraak van 21 juni 2017 (zaaknummer 2017-066.5) heeft het CBHO meegewogen dat, gelet op de ten aanzien van [X], groot gewicht toekomt aan de belangen die worden gediend met handhaving van de maximale geldigheidsduur van tentamens.

Volgens verweerder is er geen sprake van nieuwe feiten of omstandigheden en waren de psychische problemen, die zich in 2011 voordeden, en de angststoornissen in 2014, reeds bekend bij verweerder en zijn deze meegewogen in de besluitvorming bij de uitspraken van het CBE en het CBHO. In 2015 is een hinderverklaring afgegeven wegens een chronische ziekte. In 2016 waren de kennis en vaardigheden van appellante al verlopen. Zijn laatste tentamen was uit 2010. Nadien heeft appellant, om verschillende redenen, niets meer gedaan aan zijn kennis en vaardigheden.

Verweerder heeft een verantwoordelijkheid om voor de actualiteit van de kennis en vaardigheden van een bachelorstudent in te staan, omdat een volgende stap in de masteropleiding is een direct contact met [X]. Zelfs volgens de huidige normen, vergelijkbaar met een [X]-registratie, voldoen de actuele kennis en vaardigheden van appellant niet voldoende. Appellant zal daar opnieuw aan moeten gaan werken. Het valt onder zijn eigen verantwoordelijkheid om initiatief te nemen om tentamens te gaan doen. Verweerder is van oordeel dat appellant op

Uitspraak
21-444
Blad 5/11

dit moment niet voldoet aan de eindtermen van de opleiding. Dat heeft helaas voor hem het gevolg dat hij de opleiding opnieuw zal moeten doen.

Ten tijde van het besluit in 2016 was in de OER bepaald dat er een einddatum voor de geldigheid van de tentamens gold. Appellant is vóór 2007 begonnen met de ongedeelde opleiding. Hij is in 2005 voor het eerst ingeschreven. In de oude OER's was de geldigheid van de tentamens ook al beperkt. Appellant is niet in beroep gegaan tegen het besluit dat de tentamens zouden vervallen.

Namens verweerder is nog aangegeven dat de Examencommissie niet over de toelating tot de opleiding gaat. In principe geldt dat als een student eenmaal is ingeloot, die voor eeuwig geldig is. Het gaat hier echter wel om een andere opleiding (de ongedeelde opleiding) in plaats van de huidige bacheloropleiding [X].

3 – De gronden van het beroep

Appellant stelt zich op het standpunt dat verweerder alsnog de ter zitting van het CBHO van 18 augustus 2016 gemaakte toezegging dient na te komen. Hij wenst de betreffende twee tentamens af te leggen, waartoe hij door overmacht eerder niet in de gelegenheid is geweest. Appellant betoogt dat in 2016 door het bestuur van het [X] een bewijs van toelating tot de bacheloropleiding [X] is afgegeven, waardoor hij recht heeft om de tentamens af te leggen.

Appellant licht toe dat hij in het studiejaar 2016-2017 ernstig ziek is geworden. Hij had last van dwangneurose en kreeg psychotische episodes die zouden passen binnen schizofrenie. Hierdoor heeft hij zijn studie tijdelijk moeten staken. Pas in de zomer 2017 is de diagnose psychose vastgesteld. In juni 2021 verdwenen zijn klachten pas. Hij vindt dat verweerder met deze omstandigheden op grond van artikel 7.13, eerste lid, van de Wet op het Hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek (“WHW”) rekening had moeten houden. Bij de zitting van het CBHO heeft hij niet gemeld dat hij aan schizofrenie lijdt. Er is sprake van nieuwe feiten en omstandigheden in de zin van artikel 4:6 Awb, die zich hebben voorgedaan ná het besluit van 21 september 2016. Dit betreft namelijk de voor hem niet voorzienbare gezondheidstoestand.

Uitspraak

21-444

Blad 6/11

Hij beroept zich op het protocol “Studeren met een functiebeperking aan de Universiteit Leiden”, waarin een studeerbaar programma eveneens een aspect is waarvoor voorzieningen kunnen worden geboden. Een studeerbaar programma is niet het in het geheel opnieuw moeten deelnemen aan de bacheloropleiding en de daarbij behorende selectieprocedure.

Volgens appellant is de geldigheidsduur van zijn tentamens niet onderhevig aan een bepaalde deadline. Het CBHO heeft niet overwogen dat de twee tentamens binnen een bepaalde termijn afgelegd moesten worden.

Verder wijst appellant op het feit dat de OER van de bacheloropleiding [X] voor het studiejaar 2020-2021 en de Regels en Richtlijnen geen bepalingen bevatten met betrekking tot een concrete invulling van de geldigheidsduur van tentamenresultaten.

Appellant is bereid water bij de wijn te doen door de [X] en de [X] met betrekking tot het [X] af te leggen. Daarmee wil hij verweerder laten zien dat zijn kennis niet is afgenomen om daarmee de zorg van verweerder weg te nemen. Hij vindt het niet redelijk dat hij de gehele opleiding opnieuw zou moeten doen. Dat zou hem studievertraging opleveren en dat doet geen recht aan de situatie. Hij heeft perspectief nodig. Het behalen van zijn bachelordiploma is belangrijk voor hem.

Appellant is van mening dat uit de uitspraak van het CBHO volgt dat verweerder contact met hem had moeten opnemen om hem in de gelegenheid te stellen de tentamens te maken. In de periode 2016-2021 was hij echter ernstig ziek en kon hij feitelijk niet studeren als gevolg van een psychose. Hij wist in die periode niet dat hij ziek was, pas in 2017 is de diagnose gesteld. De [X] gaat volgens hem uit van behoud van het diploma. Er moet hem een oplossing worden geboden om zijn diploma te behalen.

Appellant heeft aangegeven dat hij voor twee tentamens maar één keer een poging heeft gedaan. Hij deed wel mee aan het deeltentamen, maar niet aan het eindtentamen. Toen was hij ziek.

Uitspraak
21-444

Blad 7/11

4 – Relevante regelgeving

De Onderwijs- en Examenregeling van de bacheloropleiding [X] 2016-2017 (“OER”) vermeldt, voor zover hier van belang:

Artikel 4.7 Geldigheidsduur

4.7.1 Elk tentamen en verleende vrijstelling heeft een geldigheidsduur van vijf jaar indien het is behaald na 1 september 2011.

4.7.3 Elk tentamen en verleende vrijstelling heeft een geldigheidsduur van zes jaar indien het is behaald vóór 1 september 2011.

4.7.4 De examencommissie kan conform de in de regels en richtlijnen opgenomen criteria, op verzoek van de student, de geldigheidsduur voor een door haar te bepalen periode verlengen.

4.7.5 De in de leden 1 en 3 genoemde geldigheidsduur gaat in op 1 september van het studiejaar volgend op dat waarin het cijfer is behaald of de vrijstelling is verleend.

4.7.6 De tentamens die onderdeel waren van het propedeutisch examen in de academische jaren 2010-2011 of eerder hebben eveneens een geldigheidsduur van zes jaar. Het propedeutisch examen kent wel een onbeperkte geldigheidsduur.

4.7.7 De geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd voortgangstentamen is twee jaar.

In de Regels en Richtlijnen van de examencommissie van de bachelor- en masteropleiding [X] 2016-2017 is, voor zover hier van belang, bepaald:

Artikel 4.11 Geldigheidsduur van tentamens

De geldigheidsduur van met goed gevolg afgelegde tentamens die in de OER is vastgelegd kan op verzoek van de student door de Examencommissie, gehoord de betrokken examiner, steeds voor een door haar te bepalen periode worden verlengd, indien er sprake is van persoonlijke omstandigheden en daarnaast de leerdoelen van de onderwijseenheid niet ingrijpend zijn veranderd.

Uitspraak

21-444

Blad 8/11

5 – De overwegingen ten aanzien van het geschil

Het College dient overeenkomstig artikel 7.61, tweede lid, van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek te beoordelen of de bestreden beslissing al dan niet in strijd is met het recht.

Vast staat dat een doctoraalexamen voor de ongedeelde opleiding [X] tot 1 september 2016 kon worden afgelegd en dat na die datum de accreditatie van deze ongedeelde opleiding [X] is vervallen. Bij besluit van 21 september 2016 heeft verweerder appellant nog één maal dispensatie verleend voor het verlopen van de geldigheid van uw reeds behaalde tentamenresultaten tot 31 juli 2017. Het [X] en [X] vielen niet onder deze dispensatie.

In het besluit van 21 september 2016 is vermeld dat, als appellant op 31 juli 2017 nog niet heeft voldaan heeft aan de eisen gesteld aan het behalen van het bachelordiploma [X] 2007, verweerder appellant geen verdere dispensatie van het verlopen van de geldigheid van uw tentamens zal verlenen. Het is daarna voor appellant dus niet meer mogelijk het bachelor-diploma [X] 2007 te behalen.

Appellant heeft tegen het besluit van 21 september 2016 beroep ingesteld bij het College en vervolgens bij het CBHO. Bij uitspraak van 28 juli 2017 (zaaknummer CBHO 2017/018) heeft het CBHO het beroep tegen de uitspraak van het College van 20 december 2016 (zaaknummer CBE 16-297) ongegrond verklaard. Naar het oordeel van het CBHO heeft het College zich op goede gronden op het standpunt gesteld dat de examencommissie met haar beslissing van 21 september 2016 recht heeft gedaan aan de door haar gedane toezegging ter zitting van 18 augustus 2016.

Het College constateert, gelet op de stukken en het verhandelde ter zitting, dat appellant te kampen had met zijn gezondheid en hierdoor zijn studie heeft moeten staken. Het College heeft naar aanleiding van de zitting de indruk dat appellant wat dat betreft nog steeds niet geheel is hersteld.

In artikel 4.7 van de OER 2016-2017 die ten tijde van het besluit van 21 september 2016 van kracht was, zijn termijnen bepaald van de geldigheidsduur

Uitspraak
21-444
Blad 9/11

van tentamens. Appellant is in 2005 met de opleiding begonnen. In 2016 is bij appellant een psychische stoornis geconstateerd. Met deze stoornis is in de besluitvorming van het College en het CBHO rekening gehouden. Het College heeft geconstateerd verweerder in de tussenliggende 10 jaar al regelmatig uitzonderingen voor hem heeft gemaakt.

Artikel 7.10, vierde lid, van de WHW geeft het instellingsbestuur de bevoegdheid om de geldigheidsduur van een afgelegd tentamen te beperken. In het vierde lid is voorts bepaald dat de geldigheidsduur van een met goed gevolg afgelegd tentamen uitsluitend kan worden beperkt, indien de getentamineerde kennis of het getentamineerde inzicht aantoonbaar verouderd is, of indien de getentamineerde vaardigheden aantoonbaar verouderd zijn. De Raad van Bestuur van het [X] heeft dit uitgewerkt in artikel 4.7 van de OER, waarbij is gekozen voor een geldigheidsduur van vijf à zes jaren, afhankelijk van de omstandigheid of de tentamens voor of na 1 september 2011 zijn behaald.

Ter zitting heeft verweerder toegelicht bij de keuze voor deze termijn aansluiting gezocht te hebben bij de eisen die aan [X] worden gesteld in het kader van de [X]-registratie. Het College is van oordeel dat het op zichzelf niet onredelijk is dat eisen worden gesteld aan de actualiteit van kennis, inzicht en vaardigheden en daarvoor aansluit bij de termijn die geldt voor registratie in het [X]-register, vergelijk de uitspraak van het CBHO van 6 februari 2019 (zaaknummer CBHO 2018/168) en van 8 juli 2020 (zaaknummer CBHO 2020/037). Niet alleen is appellant niet geslaagd om aan te tonen dat de specifieke kennis, inzicht en vaardigheden die hij heeft opgedaan ondanks het verstrijken van de termijn nog steeds actueel is, uit de stukken en het verhandelde ter zitting is op te maken dat de gezondheidssituatie van appellant dermate ernstig was, dat hij niet toe kón komen aan het bijhouden van zijn kennis, inzicht en vaardigheden. Hij heeft zijn studie moeten staken.

Hoewel appellant heeft uitgelegd dat hij in schrijvende omstandigheden verkeerde en als gevolg daarvan een periode niet actief is geweest, heeft het College, verweerder volgend, deze omstandigheden terecht niet doorslaggevend geacht. Daarbij heeft verweerder veel belang mogen hechten aan de

Uitspraak
21-444
Blad 10/11

verantwoordelijkheid die verweerder heeft bij de afgifte van diploma's gezien het civiele effect dat aan zo'n diploma voor de opleiding [X] is verbonden.

Gelet hierop heeft verweerder terecht het verzoek van appelland afgewezen. Dit heeft voor appelland tot gevolg dat hij de hele opleiding opnieuw moet doen. Nu het College niet is gebleken van feiten of omstandigheden die tot een andersluidend oordeel zouden moeten leiden, dient het beroep ongegrond te worden verklaard. Het verzoek om proceskostenvergoeding wordt afgewezen.

Uitspraak
21-444

Blad 11/11

De beslissing

Het College van beroep voor de examens van de Universiteit Leiden,

gezien artikel 7.61 van de Wet op het hoger onderwijs en wetenschappelijk onderzoek,

- I. verklaart het beroep ongegrond en
- II. wijst het verzoek om proceskostenvergoeding af.

Aldus vastgesteld door een kamer uit het College van beroep voor de examens, bestaande uit mr. H.J.G. Bruens (voorzitter), dr. A.M. Rademaker, dr. J.J. Hylkema, E.L. Mendez Correa BA en F.T. van Wetten (leden), in tegenwoordigheid van de secretaris van het College, mr. I.L. Schretlen.

mr. H.J.G. Bruens,
voorzitter

mr. I.L. Schretlen,
secretaris

Voor eensluidend afschrift,

Verzonden op: